

Előszó

A megújult Módszertani Közlemények jelen száma a gyermeknevelés és -kultúra néhány fontosabb, a 3–6 éves populációra fókuszáló szakmai-tudományos kérdéssel foglalkozik. Elsősorban olyan témákkal, melyek egyrészt, elméleti szempontból, a diszciplináris eredőit tekintve eleve összetett gyermekkultúra-kutatás horizontjában rajzolódnak ki, másrészt, a gyakorlat vonatkozásában, az *Óvodai nevelés országos alapprogramjának*, valamint az óvodapedagógus szak *Képzési és kimeneti követelményrendszerének* elveihez és feladataihoz kapcsolódnak. E sokszínűség és pluralitás azonban, reményeink szerint legalábbis, nem jelent koncepciótlanságot, hiszen a tanulmányok és a műhelymunkák kérdésfelvetései több helyütt egymással rímelnak, és tematikus mátrixba rendeződnek. (1) Az óvodai nevelés tevékenységterületei mint fő témaegység vonatkozásában a játék, a verselés-mesélés és a rajzolás-mintázás módszertani kérdéseivel foglalkoznak; (2) az óvodai nevelés alapfeladatai témaegység kapcsán egyrészt az érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés, másrészt az anyanyelvi és az értelmi fejlesztés-nevelés megvalósítása kérdéseire helyezik a hangsúlyt. (3) Az óvodai élet megszervezésének személyi, tárgyi, intézményi feltételei vonatkozásában pedig a pedagógiai folyamat szereplőiről, a folyamatokban betöltött funkcióikról és feladataikról (meseközvetítés, mentorálás, inkluzív nevelés stb.), továbbá az intézményi-családi kapcsolatokról; a nevelés-oktatás egyes tárgyi feltételei megteremthetőségének fontosságáról (IKT-eszközök és képeskönyvek stb. használata) szólnak.

Úgy véljük, lapszámunk erőssége az egyes fő- illetve részmunkák bemutatását jellemző többnézőpontúság. A szerzők például a pandémia hatásával kapcsolatban nemcsak a pedagógusok, de a gyermekek, a szülők és az óvodapedagógus hallgatók által formált véleményeket is kontextualizálják (*Tímár Marietta, Soós Katalin – Hódi Ágnes, Mészáros Dorottya*), az olvasóvá nevelés feladatait és módjait nemcsak a módszertani „kánon”, de az alternatív és az innovatív metodikai irányok és tárgyi adottságok, valamint a speciális nevelési igények viszonylatában is tárgyalják (*Kovács Krisztina, Kálmán Kitti – Hódi Ágnes – Soós Katalin, Nagy György Adrienn, Papp Bence Gábor, Varga Emőke*). Hasznosnak véljük ezen túl az óvoda intézményrendszeréről és a mentori munkáról szóló – bár nem reprezentatív, de saját intézményi adatfelvételen alapuló – hallgatói vélemények közzétételét (*Soós Katalin – Hódi Ágnes, Kálmán László*), valamint a leendő óvodapedagógusok jövőbeli szakmájukat érintő témákkal kapcsolatos vélekedésének/szakmai érzékenységének az értékelő bemutatását. (Lásd a művészetterápiás elemek személyiségfejlesztésben és önismeretben betöltött szerepével kapcsolatban *Turcsányi Enikő* írását.)

A lapszám első, *Tanulmányok*-rovatba sorolt írásai a vállalt témákat a fontosabb szakirodalmi háttér feltérképezésével, elméleti nézőpontokból, a részproblémákat táblázatokban klasszifikálva mutatják be (kategorizálják például az autizmuspektrum-zavarra utaló figyelmeztető jeleket; a mentori feladatköröket; a végzős óvodapedagógus

hallgatók nézetei szerinti „jól működő óvoda” jellemzőit; a képeskönyvek kiválasztásának kritériumait stb.). A *Műhely*-rovat írásainak karakterét elsősorban a címben szereplő témához kapcsolódó események és példák analitikus bemutatása határozza meg. Lásd például a művészetterápiás elemek felsőoktatásban történő használatáról gyűjtött tapasztalati anyag összefoglalását; vagy a tanulmány szerzője által létrehozott, néhány hónap alatt népszerűvé vált weboldalon keresztüli (a pedagógus, a szülő és a gyermek folyamatos, digitális kommunikációján alapuló) játékkészítéshez fűződő élmények és impressziók tolmácsolását.

A *Mappa*-rovatban, és részben a 3–6 éves korosztályt érintő pszichológiai kérdésekről (kötődés, gyászmunka) szóló köteteket bemutató *Szemle*-rovatban, a Szegedi Tudományegyetem jelenlegi és közelmúltban végzett óvodapedagógus szakos hallgatóinak írásai olvashatók (lásd például *Csenki Éva* írását). Az írások hallgatóink problémáérzékenységéről, szakmai felkészültségéről és (részben legalábbis) érdeklődési köréről tanúskodnak: szemináriumi dolgozatok, szakdolgozatok már megérlelt koncepcióit fejlesztik tovább.

Ajánlásunk/felhívásunk – *Tolle, lege!* – az óvodapedagógia kérdései iránt érdeklődő kutatóknak, pedagógusoknak és hallgatóknak egyaránt szól.

Varga Emőke

szerkesztő

A SZTE JGYPK API Óvodapedagógus-képző

Tanszékének vezetője